

RECENZIJA

BALTIC YEARBOOK OF INTERNATIONAL LAW PENKERIŲ METŲ JUBILIEJUS

Prof. dr. Ineta Ziemele

Tarptautinio mokslo žurnalo *Baltic Yearbook of International Law* vyriausioji redaktorė

Tarptautinis mokslo žurnalas *Baltic Yearbook of International Law* („Baltijos tarptautinės teisės metraštis“) įkurtas 2001 metais. Jo pirmajame tome publikuoti Baltijos ir kitų šalių mokslininkų straipsniai, kuriuose nagrinėjami aktualūs klausimai, susiję su sovietine Baltijos valstybių okupacija 1940 metais ir jų nepriklausomybės atkūrimu 1990–1991 metais. 2001 metai buvo istoriniai Estijai, Latvijai ir Lietuvai, nes žymėjo pirmojo dešimtmečio atkūrus nepriklausomybę proceso pabaigą.

Vėliau buvo išleisti dar trys metraščio tomai, penktasis tomas dabar rengiamas spaudai ir turėtų būti išleistas 2005 metų pabaigoje. Metraštis leidžiamas Baltijos šalių tarptautinės teisės mokslininkų pastangomis. Jo redaktorių kolegiją sudaro gerai žinomi trijų Baltijos valstybių mokslininkai. Redaktorių kolegijai padeda tarptautinė Konsultantų kolegija. Žurnalo leidėja – garsi Nyderlandų *Martinus Nijhoff Publishers* leidykla. Pagrindinė žurnalo kalba – anglų, tačiau straipsniai gali būti publikuojami ir prancūzų bei vokiečių kalbomis. Žurnalo redakcija įsikūrusi Švedijoje, Lunde, *Raoulia Wallenbergo* žmogaus teisių ir humanitarinės teisės institute. Būtent šio instituto atstovų pastangomis Metraštis galėjo būti pradėtas leisti, nes trijų Baltijos valstybių akademinių institucijos dar nepasiekė tokio lygio, kad galėtų įgyvendinti tokį tarptautinį projektą.

Žurnalo platinimas tarptautiniu mastu, kurį vykdo *Martinus Nijhoff Publishers* leidykla, yra labai svarbus, nes svarbiausias Metraščio tikslas – publikuoti straipsnius Baltijos šalims aktualiomis temomis, kurios nėra gerai žinomas už Baltijos regiono ribų. Metraštis taip pat yra ir tarptautinių mokslinių diskusijų forumas, neapsiribojantis tik Baltijos šalių problemomis ir autoriais. Jis yra Baltijos šalių indėlis stiprinant tarptautinės teisės viršenybę sprendžiant tarptautines ir regioninės problemas.

Žurnelas *Baltic Yearbook of International Law* atskleidžia naują tarptautinės teisės mokslininkų kartą Baltijos valstybėse ir kitur pasaulyje, suteikdamas jiems galimybę pareikšti savo nuomonę tiriamais tarptautinės teisės klausimais.

Metraštis leidžiamas vadovaujantis teminiu požiūriu, todėl kiekvienas jo tomas skiriamas temai, aktualiai tarptautiniu arba regioniniu mastu. Žurnale nagrinėtos šios svarbiausios temos: tarptautinis teisinis Baltijos valstybių statusas, bioetika ir žmogaus teisės, valstybių dėl tarptautinės teisės pažeidimų padarytos žalos atlyginimas, Europos Sajungos plėtra ir integracijos tasa: vienoda Europos vizija? Dabar remiantis tarptautine teise rengiamas tomas jėgos naudojimo tema. Metraštyje kasmet specialus skyrius skiriamas Baltijos valstybių tarptautinei teisinei praktikai apžvelgti. Šiame skyriuje ne tik informuojama apie valstybių institucijų pareiškimus ir veiksmus, galinčius turėti tarptautinių teisinių padarinių, bet ir pasakojama Baltijos šalių politikams apie tai, koks jų veiksmų norminis turinys tarptautinės teisės požiūriu. Be to, daug bendro pobūdžio temų buvo nagrinėjama mokslo straipsniuose, kurie publikuoti kartu su teminiais straipsniais.

2004 metais žurnale *Baltic Yearbook of International Law* atsirado naujas skyrius tarptautinės teisės istorijos Baltijos valstybėse tema. Jo tikslas – atskleisti Baltijos šalių tarptautinės teisės tradicijas, kurios galėjo būti pamirštos dėl penkis dešimtmečius trukusios sovietinės okupacijos.

Žurnelas *Baltic Yearbook of International Law* neabejotinai susiduria su daugeliu iššūkių. Kai kurie iš jų bent netiesiogiai išryškėja iš šio Metraščio pristatymo penkerių metų jubiliejaus proga. Žurnelas turi atliliki labai daug uždavinių tuo pačiu metu. Galima įžvelgti tam tikrų panašumų su trimis Baltijos valstybėmis, kurios turėjo per labai trumpą laiką pasivyti kitas demokratinių valstybių bendrijos nares, nors praeities padariniai negali ir negalėjo būti lengvai įveikti. Pasirinkdamas tyrimo

temas ir spausdindamas įvairius pranešimus iš Baltijos regiono, Metraštis atspindi kai kurias iš šių realiųj.

Idomu matyti, kaip žurnalas keisis, tarkime, per artimiausius penkerius metus. Norėtume tikėtis, kad augs jo tarptautinis pripažinimas ir autoritetas Baltijos šalyse. Taip pat norėtusi tikėtis, kad Baltijos valstybėse daugės tarptautinės teisės specialistų, ir Metraščio indėlis į tarptautines mokslines diskusijas bus vis reikalingesnis.

Besidomintieji ir norintieji dalyvauti žurnalo *Baltic Yearbook of International Law* puslapiuose gvildenamose mokslinėse diskusijose gali siušti savo straipsnius, knygų apžvalgas arba kitus pranešimus arba informaciją Metraščio redakcijai adresu: *Editorial Office of the Baltic Yearbook of International Law, P.O.Box 1155, 221 05 Lund, Sweden*.

Daugiau informacijos apie žurnalą galima rasti ir jį užsisakyti Metraščio interneto svetainėje: <http://www.bri.ll.nl/m_catalogue_sub6_id 18745.htm>.

Tarptautinio mokslo žurnalo *Baltic Yearbook of International Law* redaktorių kolegiją sudaro šie mokslininkai: Egidijus Bieliūnas, Aivars Fogels, Tanel Kerikmäe, Egils Levits, Rein Müllerson, Vilena Vadapalas ir Pēteris Zilgalvis. Profesorius Dietrichas A. Loeberis buvo Redaktorių kolegijos narys iki mirties.

Žurnalo knygų apžvalgų skyriaus redaktorius yra Dainius Žalimas.

Konsultantų kolegijai priklauso šie mokslininkai: Guðmundur Alfredsson, Theo van Boven, James Crawford, Andrew Drzemczewski, John Dugard, Asbjørn Eide, Thomas M Franck, Christine Gray, Mahulena Hofmann, Göran Melander, Allan Rosas, Bruno Simma, Birgitte Stern ir Rudiger Wolfrum.

Baltic Yearbook of International Law - Five Year Anniversary

*Prof. Dr. Ineta Ziemele
Editor-in-Chief of BYIL*

The Baltic Yearbook of International Law was founded in 2001. The first volume contained articles by Baltic and international scholars about the various issues relevant to the debate about the occupation of the Baltic States in 1940 by Soviet troops and the restoration of their independence in 1990-1991. The year 2001 was important in the history of Estonia, Latvia and Lithuania since the process of restoration of independence had concluded ten years earlier.

Since the first volume, three additional volumes have appeared and the forth one is under preparation and will come out at the end of 2005. The Yearbook is a Baltic endeavour, with an Editorial Board consisting of well-known international law scholars from the three States. It is assisted by an international Advisory Board. The Yearbook is published by Martinus Nijhoff Publishers in the Netherlands. The main language is English but true to its international character articles in French and German can also be accepted for publication. The editorial office is based in Sweden at the Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law, and it is largely thanks to this Institute that the Yearbook has become a reality since the strength of academic institutions in the three Baltic States may not yet have reached the level where such an international project could be implemented.

International distribution, as provided by Martinus Nijhoff Publishers, is very important since it is a crucial feature of the Yearbook to publish articles about Baltic affairs which may not be well-known outside the Baltic region. At the same time, the Yearbook is a forum for international debate not limited to Baltic issues or authors. It is a Baltic contribution to the strengthening of international rule of law in international and regional affairs.

The Baltic Yearbook is discovering a new generation of international lawyers in the Baltic States and around the world and provides them with a forum for comments on issues that they have researched in international law.

With a thematic approach, each volume of the Yearbook is dedicated to a theme which is topical internationally or in the region. So far the Yearbook has covered the International Legal Status of the Baltic States, Bioethics and Human Rights, Reparations for Internationally Wrongful Acts of States, and Enlargement and Further Integration of the European Union: a Uniform Vision for Europe? A theme on the use of force in

international law is under preparation. Furthermore, the Yearbook carries an annual section with a unique review of the practices of the Baltic States in international law. This section not only informs international readers about the statements and actions of State institutions which may have international legal implications but it also tells Baltic politicians that their actions can translate towards normative effects, in addition, many topics of general interest have been addressed in articles published along with the thematic articles.

In 2004, the Baltic Yearbook began a new section on the History of International Law in the Baltic States. Its purpose is to revisit the traditions that the Baltic States have had in international law but may have forgotten in view of the fifty year occupation by the Soviet Union.

The Baltic Yearbook clearly continues to face many challenges, and some of these appear, at least indirectly, in this presentation on the occasion of the Yearbook's five year anniversary. The Yearbook also has to address too many tasks at the same time. One can even draw some parallels with the fates of the three Baltic States which, within a very short time, have had to catch up with everyone else in a community of democratic States while events of the past have not and could not go away easily. The Yearbook, in its choice of themes and reports from the region, is a mirror of some of these realities.

It will be interesting to see how the Yearbook develops over, let us say, next five years. One has to hope that its international and Baltic recognition will grow. Let us also hope that the number of international lawyers in the Baltic States will increase and that the contribution of the Yearbook to the international debate will become more and more indispensable.

Interested persons can send articles, book reviews, or other communications to the Editorial Office of the Baltic Yearbook of International Law, P.O.Box 1155, 221 05 Lund, Sweden.

For more information and subscription requests all interested can consult the website of the Yearbook at http://www.briH.nl/m_catalogue_sub6_idl8745.htm

The Editorial Board is formed by the following international lawyers: Egidijus Bieliunas, Aivars Fogels, Tanel Kerikmäe, Egils Levits, Rein Müllerson, Vilena Vadapalas, and Peteris Zilgalvis. Dietrich A Loeber served on the Board until his death in 2004.

The Editor of Book Reviews is Dainius Zalimas.

The Advisory Board consists of the following international lawyers: Gudmundur Alfredsson, Theo van Boven, James Crawford, Andrew Drzemczewski, John Dugard, Asbjørn Eide, Thomas M Franck, Christine Gray, Mahulena Hofmann, Goran Melander, Allan Rosas, Bruno Simma, Birgitte Stern, and Rüdiger Wolfrum.

